

## De hond, afstamming en oorsprong

### **Niets is zeker. Dat is het enige wat zeker is!**

### **Dikwijls schuilt wijsheid meer in wat men niet weet dan in wat men wel weet.**

“De hond” is een mooie titel maar net als “De wolf” bestaat hij natuurlijk niet echt. Er bestaan honderden rassen en er bestaan wolven, daar spreekt men van ondersoorten. Geen zinnig mens twijfelt er nog aan dat de meeste rassen ontstaan zijn uit wolven. Welke ondersoort of ondersoorten en of die nog bestaan of uitgestorven zijn weet niemand en zal ook nooit iemand weten.

- Is dat spijtig? Waarschijnlijk wel, voor historici!
- Is dat interessant? Waarschijnlijk wel voor allerlei mensen die graag veel weten!
- Is het belangrijk? Absoluut niet!

Een hond is in de eerste plaats dier. Pas in de tweede plaats hond en in de derde plaats ras of mix of straathond en waar zijn roots duizenden jaren geleden lagen is echt niet belangrijk om te weten hoe we met onze honden vandaag moeten omgaan. Het zijn honden en ze kunnen niet anders dan hond zijn.

Een kennis van mij die geen hobby had en zich verveelde ging aan genealogie doen en pluisde zijn stamboom uit. Hij bleek van ver (eigenlijk héél ver) familie te zijn van Napoleon. Sindsdien staat hij steeds met één hand tussen de sluiting van zijn hemd. Gelukkig draagt hij niet zo'n idiote hoed van toen, dat zou pas echt belachelijk zijn.

Honden kennen dat belachelijk status gedoe niet! De laatste Vlaamse koehond van mijn vader wou gewoon bewegen, rennen, trekken en werken maar niet omdat zijn grootvader in 1950 nog de kar trok. Gewoon omdat het in zijn genen zat en omdat dat soort honden daar jarenlang op geselecteerd was. Het interesseerde hem geen reet wie zijn voorvader was of wat die deed, hij wou gewoon zijn energie kwijt, dat was alles en zo gaat dat met al onze honden. Ook met die enkele honden die niet alleen wolven als voorvader hebben.

Enkele jaren geleden had ik het geluk dat in het gedragscentrum van An Wesenbeek een hond op internaat kwam die ook coyote bloed in zijn aders had. Het was een American Indian dog, hij had allerlei problemen waaronder re-di-rectie. In situaties waarin hij bang was en niet kon vluchten omdat zijn geleider hem aan de leiband had beet hij naar de geleider. Niettegenstaande al zijn problemen hielden de eigenaars zielsveel van de hond en waren bereid te doen wat nodig was om de hond in leven te houden. Het was een

gesteriliseerde teef en haar broer was enkele maanden daarvoor al gedood door een injectie voor dezelfde feiten.

Fundamentalisten van het opvoeden enkel door te belonen noemen dat euthanasie. Maar een hond kan onmogelijk euthanasie laten plegen, dat kan technisch gewoon niet! Een vervangwoord dat ook wel eens gebruikt wordt is inslapen maar bij gewoon inslapen wordt je normaal weer wakker en dat is na de injectie die gebruikt wordt echt onmogelijk. De realiteit zegt "dood door injectie" en deze mensen wilden dat indien het kon en verantwoord was vermijden.

Na een analyse van de hond en kennismaking met de eigenaars nam ik de verantwoordelijkheid op. Op één van mijn studiereizen enkele jaren voordien in Amerika had ik een cursus van een week gevolgd over hoe wolven in dierenparken en dierentuinen zouden moeten verzorgd worden, ik had gedurende die week kennis gemaakt met een op mensen ingeprinte coyote en dat kwam mij nu goed van pas. Ik herkende veel van de kleine trekjes in deze hond. Het was dus een hond die zowel wolven als coyotes als voorvaders had wat haar als studiemateriaal zeer interessant maakte.

Nadat we haar vertrouwen min of meer gewonnen hadden moest ik ook haar leider worden want het één kan niet zonder het ander. We zaten dus in een vicieuze cirkel. Zonder leider zou ze altijd van veel dingen bang blijven. Een beetje zoals een kind dat bang is in het donker maar niet wanneer haar papa erbij is. Leider + respect = vertrouwen.

Net zoals er mensen zijn die geloven dat een hond opvoeden kan door enkel te belonen, wat uiteraard niet waar is, zo zijn er ook die denken leider te kunnen worden door een hond een pak slaag te geven en dat is evenmin waar. Van een pak slaag wordt een hond bang en wat ik nodig had was vertrouwen en respect en dat deden we door in te spelen op haar basis instincten.

Ik moest sneller worden en meer uithoudingsvermogen krijgen dan zij en dat deden we door te gaan fietsen in Nederland. Ik werd dus sneller en kon langer lopen (fietsen) en met de dag zag je het respect voor mij toenemen. Tussen de fietstochten door deden we grote wandelingen waar ik ook weer leiderschap afdwong door eerst te zijn.

Dat wil zeggen dat wanneer er een hond in onze richting kwam ik die eerst ontmoette. Ik was dus zoals het in de hondenwereld voor een leider betaamd tussen de vreemde hond en haar. Zo leerde ze gaandeweg dat niet elke hond automatisch gevaarlijk was en weggeblaft moest worden. Zo pakten we haar problemen één voor één aan. Er was nog wel even een terugval door een accident met een zwaan die haar langs achter aanviel. Doordat ik eerst moest zorgen dat ik niet gebeten werd door de hond duurde het even voor ik die fanatieke zwaan kon weggagen.

Maar O zo mooi was, dat onze probleemhond daarna begreep dat je niet bijt naar de leider. De onderdanigheid waarmee ze als het ware haar verontschuldiging aanbod was aandoenlijk. Het was ook een keerpunt want vanaf dan ging alles vlotter, sneller, eenvoudiger. Ze heeft ook nooit meer geprobeerd om mij te bijten, te bedreigen of tegen te werken.

Wanneer ze terug ging naar haar eigenaars hebben deze het roer omgegooid. Deze zéér speciale hond is natuurlijk nooit een schoothondje geworden maar ze wist nu dat niet zij al de ellende van de wereld moest oplossen door te grommen, te bijten of te blaffen en dat alles enkel en alleen door een hond als hond te behandelen.

In elke hond zit een klein stukje wolf, in geen enkele hond zit een klein beetje mens! Ik zou zeggen gelukkig maar. Alles wat er op dit moment mis is met de gezondheid van onze rashonden heeft de mens gecreëerd. Wij zijn rassen gaan selecteren uit honden die in de natuur niet zouden overleven, laat staan zich voortplanten. Er zijn op dit moment meer rastypische problemen dan rastypische kenmerken en we gaan daar nog steeds mee door.

Let op:

- Ik pleit hier niet voor straathonden, ik weet uit ervaring dat hun zogenaamde betere gezondheid zéér relatief is.
- Ik pleit ook niet voor kruisingen, daar heb ik ook ervaring mee en een hoop problemen gezien.

Ik noem een voorbeeld van een hond die zeker voor een stuk het slachtoffer van zijn verschillende ouders was. Het was een Pekador! Hij had het temperament en de werkkraft van een Labrador maar het uithoudingsvermogen van een Pekinees. Wat wil zeggen, een probleemhond! Na 10 minuten wandelen was hij buiten adem en oververhit maar na 15 minuten was hij volledig hersteld en terug vol vuur. Onmogelijk af te reageren en dus onmogelijk te trainen.

Ik ben niet tegen hybriden of kruisingen en ook niet tegen rashonden maar ik ben absoluut tegen extremen. Bijvoorbeeld: zo klein mogelijk, zo groot mogelijk, zo breed mogelijk, zo lang mogelijk. Het zijn de extremen die voor zeer veel ongemakken gezorgd hebben dus laat ons daarmee stoppen.

In praktisch elke rasvereniging zegt het statuut (dat is een soort reglement) "Ter verbetering van het ras"! Aangezien we bij de wolven begonnen zijn is dat zeker voor wat het bewegingsapparaat betreft nogal raar. De realiteit zegt dat elke stap die we ons verwijderen van een wolf een stap verder is van zo goed mogelijk! Uiteraard gaat het niet alleen over het bewegingsapparaat en zou het onmogelijk zijn om in onze maatschappij met wolven samen te leven.

Karakter en grootte zijn ook belangrijk. Voor ieder wat wils zou ik zeggen en dat de behoefte aan echte werkhonden kleiner wordt en de behoefte aan gezelschapshonden groter daar is op zich ook niets mis mee, maar als we absoluut honden willen fokken voor mensen met het syndroom van Münchhausen by Proxy dan moeten we gewoon bezig blijven met zo groot, klein, breed, lang, dun en dik mogelijk.

Let wel dat niet alleen de afstamming en het genetische verantwoordelijk zijn voor wat onze hond nu is. Ook het milieu heeft zijn invloed. In 1981 werd bij een wolf in de zoo van Memphis heupdysplasie vastgesteld. Hij werd gevoed met commerciële voeding. Ik ben op zich niet tegen commercieel, veel doe het zelfers doen het, zelfs met de beste bedoelingen, minder goed. Maar voor een hond moet de voeding compleet zijn en de basis vers vlees. Daar heeft domesticatie niets aan veranderd. Dat zou domesticatie trouwens niet kunnen, daar is evolutie voor nodig en dat neemt vele malen meer tijd in beslag dan domesticatie.

Het is trouwens door het feit dat evolutie geen gelijke tred houdt met domesticatie dat we onze honden moeten inprenten en socialiseren. Door domesticatie zijn onze honden dan wel geen wolven meer maar hun brein is niet geëvolueerd naar deze moderne tijden. Hun aangeboren reacties voor vechten, vluchten of verstijven hielpen hun wel om prooi te vangen toen dat nog nodig was of om hun tegen grotere roofdieren te beschermen maar het helpt hun nu niet om een drukke straat over te steken of zowel een Chihuahua, een Engelse bulldog of een Duitse dog als soortgenoot te herkennen.

Ze hebben onze hulp dus echt nodig om hun sociale vaardigheden te kunnen ontwikkelen en waar of wanneer domesticatie dan ook begonnen is er waren toen nog geen auto's, trams, sirenes, luchtballons, vliegtuigen of vuurwerk. Daar ben ik bijna zeker van.

Denis Steurs